

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, O., SREDA, (WEDNESDAY) JUNE 8., 1921.

ŠT. (NO.) 133.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

NEMCIJA JE BANKEROTEN NAROD.

MILTON BRONER PRAVI, DA JE PORAZ VZEL NEMCEM VSE UPANJE V BODOČNOST.

Berlin, 7. junija. — (Poročila Milton Bronner.) Nemčija je danes bankroten narod. Bankeroten je ne samo v tem, da je nezmožen pokrivati svoje stroške z dohodki, temveč tudi v več drugih ozirih.

Nemčija je bankerotna v upanju in prizadevanju. Bankerotna je na izjavljenski sili in živahnosti. Izgubila je vero v bodočnost.

Povprečni Nemec danes ne vidi v bodočnosti nikakega upanja. Sicer ni več ekspanzivnega kajzerja in drugih manjših kraljev in princov, tudi za veliko armado in mornarico mu ni treba več skrbeti, prisilna vojaška služba je odpravljena, mesto monarhije ima republiko, toda navzlic temu ne vidi nikjer edinstva, miru ali zadovoljstva.

Politično je Nemčija ne samo družina, ki je razdvojena med seboj, temveč razdvojenost vlada tudi v strankah samih.

So politiki, ki sanjarijo o povrnitvi monarhije, so politične stranke, ki sanjajo o boljšeizmu, celo socialisti so razdvojeni v razne frakcije s posebnimi zastopstvi v državnem zboru.

Boj med delavcem in profitarjem, oziroma med mestnim in kmetijskim prebivalstvom je trajen. Kdor kaj ima, temu vzame država večji del njegovega posestva in dohodka v dohodninskem davku. Ako je delavec, tedaj mu vzame 10 procentov od njegove plače. Ako se mu posreči doseči zvišanje plače, tedaj pronajde, da se je draginja zvišala še bolj kot pa njegova plača.

Cena časopisja je šestkrat višja kot pred vojno. Ako se hoče Nemec peljati s poulično železnico, mora plačati osemkrat toliko kot pred vojno. Hrana, premog, plin in stanarina, vse se je podražilo pet do osemkrat.

Tedenski zaslužek znaša povprečnih 300 ali 500 mark najcenejša obleka za moškega pa velja 1500 mark. Čevlji stanejo najmanj 90 mark srajce 65 mark, nogavice 11 mark.

Kozarec pive, ki pa je skoro brez alkohola, stane eno marko. Cena tobaku je silno poskočila.

Vse karkoli Nemec danes čita, sliši ali vidi, ga spominja na poraz: Bremen je mrtvo pristanišče.

Ob Reni se nahajajo zavvezniške čete. Jeklarke tovarne v Ruhru se zapirajo.

Saksonske tekstilne tovarne obratujejo le del časa. Živahno življenje v Monakovem je umrlo.

Denarna vrednost Nemčije je nizka. Nemška armada znižana na policijsko silo.

Nemška mornarica na dnu morja.

Odlična delavska zmaga v New Yorku.

New York, N. Y. — Krojaška organizacija v New Yorku, ki je poznana pod imenom "International Ladies Garment Workers Union", je pretekli teden izvojevala eno najodličnejših zmag, kar si jih mora lastiti katerakoli delavska organizacija iz zadnjih 16 mesecev, ko so se ameriški delodajalci širom Zedinjenih držav zarotili proti delavskim organizacijam.

Benjamin Schlesinger, predsednik krojaške unije, pri kateri je 55.000 moških in žensk, je pretekli petek ob silnem entuzijazmu unijskega delavstva podal izjavo, da se plače unijskih članov ne bodo niti za najmanj znižale, in da se tudi delavne ure ne bodo zvišale.

Na konferenci, na kateri so delodajalci sprejeli zahtevo delavcev, da medse in ure ostanejo neizpremenjene, je bila sprejeta tudi spomenica, glasom katere se bo nastavilo posebno komisijo, sestoečo iz treh članov od vsake strani, da sprejema vse pritožbe glede nezadostne produktivnosti. Benjamin Schlesinger se je ob zaključku pogajanj z delodajalci izrazil:

"Zelo me veseli, da morem poročati, da so delodajalci prišli do spoznanja, da je najbolje, da se spor poravnava na mirnoljubni način, kajti ako bi bilo prišlo do odprtega boja, tedaj bi to brez dvoma pomenilo dolgo stavko. Mi smo bili vedno pripravljene razmotrivati vprašanje glede produkcije, in smo priredili, da o tem ukrepa posebna konferenca."

Nemška trgovska mornarica v posesti zaveznikov. Zavezniške komisije širom dežele.

Bodočnost Nemčije pokopana v odškodninskih obveznostih napram zaveznikom.

Veliki trgovski interesi v Nemčiji sami ne vedo, kaj se bo zgodilo z Nemčijo. Gre se ne samo radi velikanskih davkov, zvišanih plač, temveč vprašanje je, kje dobiti surovine, in kar je še težje: kje najti tržišče za nemške izdelke.

Rezultata tega splošnega pesimizma in brezupnosti ima zelo smerten učinek na narodno življenje. Vladi so počasi in maloštevilni. Populacijske železnice so redke. Razsvetljava po mestih je slaba, prodajalne so slabo založene z blagom.

Če gre človek po velikih prodajalnah v Essenu, Hamburgu, Berlinu, Dresdenu in Laipzigu, mu takoj pade v oči sorazmerna praznost in tihoča. Napolnjena so samo gledališča, kinomotografiji in pivski vrti.

Ena reč pa je še vedno kot je bilo pred vojno. Ne vem sicer, kako je to možno, toda nemška mesta so še vedno najbolj čista na svetu.

Brez dvoma boste vprašali, kako je v Nemčiji sploh kako življenje mogoče, ako je vse bankerotno. Če v trgovskem življenju neka firma pride na boben, tedaj se zapleni kar je ostalo in prodaja upnikom, in s tem je konec trvdke.

To pa ni mogoče napraviti, kadar vlada 65 milijonov prebivalstva ni v stanu po-

Stavbinsko razsodišče se je sporazumelo.

Člani javnega odseka razsodišnega odbora, ki ima v rokah odločitev stavbinskega spora, so sinoči naznanili, da so po osemurnem zborovanju prišli v poglavni točki do sporazuma.

Odsek javnih zastopnikov, ki sestojata iz sedmih mož, se je sešel danes ob 10. uri dopoldne, ob enajstih pa se bo sešel tudi z zastopniki stavbinskih delavcev in delodajalci, in jim predložil svoje zaključke. Odsek javnih interesov je pričel separatnim zborovanjem včeraj ob polnoči. Po končani seji je sodnik F. A. Henry naznanil, da je odsek prišel v osnovnih ozirih do sporazuma glede priporočil, katere se bo podalo glavnemu odboru, da pa štirih seveda ni mogoče podati v javnost.

Ako bo skupni razsodiščni odbor sprejel priporočila odseka za javne interese, tedaj se bo morda že danes zvečer zvedelo plače in delovne pogoje, ki bodo v veljavi v Clevelandu tekom prihodnjega leta.

AMERIŠKE ŽENSKÉ ODŠLE NA MIROVNO KONFERENCO.

New York, N. Y. — Pretekli teden je odplula iz New Yorka delegacija 40 ameriških žensk, ki bodo zastopale ameriško žensko v mirovnem kongresu, ki se bo v kratkem vršil na Dunaju. Ta kongres je sklicala ženska mednarodna liga za mir in svobodo, kateri načeljuje Amerikanka Jane Addams iz Chicaga, ki je ob odhodu izrazila željo, da bodo na kongresu navzoče tudi ženske zastopnice iz Rusije.

ravnati svojih dolgov. Ni mogoče razprodati, kar je ostalo in jih pogoniti v svet. Onih 65 milijonov s svojo industrijo in produktivno zmoglostjo je še vedno tu. In narod tolikega števila more uposljevati precejšnje število delavnih rok za zadostenje lastnih potreb in notranje trgovine. Nemčija je danes dežela pretislovičij. Vlada je bankerotna, toda vzdržuje na stotisoče pohabljenih vojakov in plačuje podpore nadaljnim stotisočem brezdelnih. Je republika, toda število prepričanih republikancev je majhno. Je bila poražena, toda sanja o maščevanju nad Francijo. Cene so visoke, toda uporaba lukzusa, kot šampanjca, parfumov in avtomobilov se je močno zvišala. Ljudstvo obsoja militarizem, toda vespovsod vidite slike Hindenburga. Akoravno je upanje mrtvo, pa sovrtaš napram Franciji, zmagovalki, še vedno živi. (Predsednik Wilson je imel očividno prav, ko je še predno je Amerika stopila v vojno dejal, da je treba, da se vojna konča brez zmage za eno ali drugo stran. To dokazuje zgornje poročilo, ki sicer ni pisano od napredno mislečega človeka, ki pa je navzlic temu zanimivo, in ki med drugim tudi dokazuje, da je vojna v Nemčiji kot drugod pospešila koncentriranje bogastva, obubožala mase ljudstva, in da se mora položaj izboljšati le potom skupnega nastopa delavstva. Op. ured.)

Povodnji v Coloradu še vedno ni konec.

Colorado Springs, Col., 7. junija. — Voda iz Rocky gorovja še vedno drvi navzdol, podira jezove, in prinaša smrt in razdejavanje v poplavljeni doline. Nočoj je voda reke Platt samo še par palcev pod progami, po katerih prihajajo v Denver vlaki iz vzhodne strani mesta.

Danes zjutraj je voda pograbila in odnesla s seboj nekega starčka, medtem ko bilo več ljudi v bližini, toda mu niso mogli priti na pomoč. Prebivalci se poslužujejo skupaj zvezanih čolnov pri reševanju pohištva in pridelkov iz hiš, katere se podirajo, medtem ko si ognjegasci z dolgimi drogovi prizadevajo ohraniti mostove, ki so zasabani z podrtinami, katere prinaša voda iz gorovja.

Doline so vse poplavljene na milje daleč in deževje se še vedno ponavlja. Poplava v Pueblu je minula, in umazana voda se počasi odteka, toda vzelo bo precej dni, predno bo izguba v življenju in na lastnini natančno precejena.

V nekaterih delih Pueble, kjer je tudi ogenj prispeval k grozotam prve povodnji, je voda pustila za seboj po tri čevlje globoko blato.

Rešilni delavci dregajo z dolgimi drogovi po blatu, v katerem je zakopanih tudi dosti ljudi, in živali, katere je presentilni povodenj in se niso mogli rešiti.

Pueblo, Col., 7. junija. — Tu se pogreša več kot 3000 oseb, toda koliko od teh jih je našlo smrt v silni povodnji, se sedaj še ne more reči. Vojaške in mestne avtoritete so nezmerno podati število utopljenec. Bolnišnice so prenapolnjene z žrtvami povodnji, in veliko od teh jih bo umrlo za prehlajenjem, kateremu so se pridružile še druge bolezni.

Uradniki zveznega zdravstvenega urada so danes podali poročilo, v katerem se zatrjuje, da je nevarnost, da izbruhne tifus in druge kužne bolezni, minula, da je hrane dovolj, in da preskrbljeno za vse one, kateri so bili od povodnji pregnani iz svojih domovanj.

Do zdaj se je v Pueblu našlo vsega skupaj 55 trupel, iz česar je razvidno, da prva domnevanja o stoterih izgubah življenj niso bila utemeljena. Škoda, ki jo je napravila povodenj samo v Pueblu, pa se ceni na 15 milijonov dolarjev. Iz Avodale, ne daleč od tu, se poroča, da je tam kaj utonilo devet oseb samo v eni družini. Rešil se je samo neki 15-letni deček, ki je splezal na streho hiše, in je bil rešen šele po večurnem plavanju na vrhu strehe.

BREZPOSELSTNI POLOŽAJ V OHIO JE AKUTEN.

Columbus, O., 4. junija. — G. F. Miles, upravnik državnega urada za preskrbo dela, je danes izjavil, da je brezposelnostni položaj v državi Ohio z vsakim dnem večji. "Položaj se stalno slabša," je dejal Miles. "Natančno število nezaposlenih je nemogoče dognati, prihranki, ki so jim imeli ljudje, ko so prenehali z delom, hitro padajo, in revščina postaja z vsakim dnem večja. Farmerji imajo dovolj delavcev, in tudi gradba javnih naprav ne bi položaja dosti izboljšala, ker število brezposelnih je preveliko."

Kongres proti razorožitvi.

Washington, 7. junija. — Kot izgleda sta obe kongresni zbornici, poslanska in senatna, proti poizkusom za omejitve oboroževanja.

Poslanska zbornica je danes poslala mornariško predlogo konferenčnemu odseku brez vsakih naročil z ozirom na dodatek, ki je bil sprejet v senatni zbornici, glasom katerega se narača predsedniku Hardingu, da skliče konferenco Anglije, Japonske in Zd. Držav, da bi se razmotrivalo razorožitvene korake.

Ob istem času se je v senatu glasovalo, da-li naj se normalno število armade za prihodnje leto zniža od 215.000 mož na 150.000 mož, in se je izkazalo, da je večina nasprotna znižanju armade.

Odsek poslanske zbornice za zunanje zadeve je poročal o sprejemu neke resolucije, v kateri se izraža soglasje s splošnim namenom predsednika Hardinga glede razoroženja, toda se prepriča predsedniku, da sam ukrepa, kateri način bi bil najbolj primeren za doseg razoroženja. Kot se zatrjuje, je predsednik Harding s to resolucijo, ki ne določa nič definitivnega, zelo zadovoljen, in delovalo se bo, da bi tudi senatna zbornica na mesto resolucije senatorja Borah, v kateri se narača predsedniku sklicanje razorožitvene konferenice, sprejela resolucijo poslanske zbornice.

Iz vsega tega je razvidno, da republikanski poglavarji samo radi govori o razoroženju, da pa jim niti na misel ne pride, da bi podvezli kako akcijo, ki bi prinesla definitivne rezultate.

Delavski statistični urad v Washingtonu je podal poročilo, iz katerega je razvidno, da se je cena živežu in drugim potrebščinam v zadnjem času v Clevelandu več ali manj znižala, pa so se renti med decembrom zadnjega leta in majem 1921 zvišali za celih osem odstotkov. V istem času pa so se renti po vseh drugih mestih znižali, in sicer v Detroitu za šest in pol odstotkov, v New Yorku in Philadelphiji pa za 4 procente. Edino mesto, kjer so se renti tudi povišali, je Chicago, in sicer za celih 29 procentov. Isto poročilo pa pravi, da se je živež v Clevelandu znižal za 36 procentov, obleka za 32, kurivo pa za 4 in pol procenta. Morda je res, da se je za toliko znižalo pri prodaji na debelo, toda hišne gospodinje teh znižanj še dozdaj niso deležne v polni meri.

V enoletno ječo je bil več raj obsojen v Clevelandu J. A. Tuthill, ker je imel dve ženi. Prva žena, ki živi v Florence, Ind., in ima že 21 let staro hčer, z drugo, ki živi v Clevelandu, pa ni bil nikdar poročen, toda je imel z njo štiri otroke.

Meksikanska vlada je odredila deportacijo Dominika Benigno-ja in Charles Colletija, toda ne v Združene države, kjer se jih zahteva radi ropa in umora, temveč prepuščeno jima je, da gresta, kamor si sama izvolita. (Kot se je sedaj zvedelo, nameravata odpotovati na Špansko. Clevelandski detektivji in policaji, ki se jima sledili v Meksiko, jim bodo sledili tudi na sedanjem potovanju. Če prideta v Italijo, ju tamkajšnje oblasti lahko na prošnjo ameriške vlade aretirajo, toda tudi sojena moreta biti tam.

5000 Italijanov v newyorskem pristanišču.

New York, 7. junija. — Na parnikih, ki se nahajajo v newyorskem pristanišču, se nahaja nad 5000 priseljencev italijanske narodnosti, ki so bili mnenja, da bodo mogli priti v Združene države še predno je stopila v veljavo nova postava glede omejitve naseljevanja.

Fred A. Wallis, komisar za naseljenštvo, se izjavlja, ako se jih kmalu ne pošlje nazaj v njihovo domovino ali pa če se jim ne dovoli priti na suho, tedaj jih bo dosti pomrlo.

Naročila z ozirom na izvajanje novega zakona so definitivne, in v Združene države ni mogoče dopustiti vsak mesec več kot gotov odstotek od celotnega števila, do katerega je upravičena vsaka posamezna dežela. Kot se izjavlja naseljniški komisar, se nahaja na Ellis Islandu več kot dovolj Italijanov, da zadostijo številu, ki je določeno za mesec junij.

Wallis pravi, da so italijanske parobrodne družbe, vedeče, da bo novi zakon za omejitve naseljevanja postal efektiven 5. junija, prigovarjale naseljenecem, da poskušajo prehiteti uvedbo zakona in priti v Združene države še predno postane isti veljaven.

Zadnje tedne je odplulo iz italijanskih mest izredno veliko potniških parnikov, in medtem ko so nekateri dospeli semkaj pred petkom, pa so trije parniki s 5000 naseljenci dospeli v New York šele v petek zjutraj.

Poleg tega pa se pričakuje, da bo do nedelje dospelo v newyorskem pristanišču še najmanj 10.000 priseljencev, ki se sedaj nahajajo še na morju.

Od časa, ko je bil usmrčen policist Dyke v bližini E. 147. St. in Westropp Ave., je minulo že več mesecev. Ustreljen je bil, ko je preiskoval tri moške, ki so bili na sumu, da ropajo. Moške se je policiji posrečilo zajeti kmalu po umoru, toda natančno se ne more dognati, kateri izmed njih je oddal usodapolni strel. Charles Habig je sicer obdolžen umora, toda on pravi, da ni kriv. Proti njemu pa nastopa neki Dominic Batiste iz Willoughby, ki je izpričal, da mu je Habig sam povedal, da je ustrelil nekoga na Westropp Ave. Dve drugi priči tudi pravita, da je oddal strel najmanjši izmed treh roparjev, in Habig je v resnici najmanjši. Pri obravnavi sta bili včeraj navzoča žena ubitega policajca in pa žena obtoženčeva. Ena je sedela v enem kotu sodne dvorane, druga pa v drugem. Obsodbo se bo izreklo najbrže še danes.

Naša slovenska naselbina je dobila takozvani "Beauty parlor". Novo utvorjeni lepotični salon se nahaja na 6111 St. Clair Ave. pod vodstvom Tonice Grdina in Ane Jakišič. Poleg friziranja in olepševanja, imata v zalogi tudi ženske klobuke in vse potrebščine za neveste in družice.

Pismo iz stare domovine ima v naše muradu Frank Skabar. Danes zvečer se vrši sejši dram. dr. "Ivan Cankar". Vsi člani in članice so prošeni, da so polnoštevilno navzoči.

V nedeljski priredi collinwoodski pevski zbor Jadran svoj prvi piknik na Kastelčevih farmah, na katerega so vabljeni tudi Clevelandčani.

Harding in Mehika.

Washington, 7. junija. — Na današnji kabinetni seji je bilo dano v jasnost, da Združene države še stoji na svojem prvotnem stališču, objavljenem pred nekaj tedni, z ozirom na priznanje Obregonovega režima, namreč, da mora Mehika "garantirati lastniške pravice ameriških državljanov in varovati ameriške lastnike pred zaplenbo." To se seveda tiče oljnih vrelcev, ki so si jih prilastili ameriški bogataši pred prejšnjimi mehiškimi vladami, in od katerih nočejo mehiškanski vladi plačati nobenih davkov.

Obenem se je po končani seji kabineta tudi podalo naznanilo, da se bo v kratkem poklokal ameriške čete s Santa Domingo.

ZENA, KI JE OBTOŽENA UMORAJA V SAN FRANCISCO.

San Francisco, 7. junija. — Danes je bila pripeljana semkaj Mrs. Lyda Southard, žena ameriškega mornariškega podčastnika, ki je obtožena, da je umorila svoje štiri prejšnje može, svojo 26-mesečno hčer in brata enega izmed svojih mož, z namenom, da dobi njih zavarovalnino.

Mrs. Southard je šibke postave, ima sive oči, in niti najmanj ne izgleda kot bi si človek predstavljaj hladnokrvno morilko. Ona še vedno trdi, da je povsem nedolžna, da so njeni može umrli naravne smrti, in da se bo to tudi izkazalo pri obravnavi.

OČE PRAVI, DA JE SIN MORILEC.

Akron, 9., 7. junija. Chas. W. Smith, ki je obtožen, da je preteklega novembra ubil Petra Shura, je danes pričel s svojim zagovorom, da se reši smrti v električnem stolu. Tekom današnjega izpričevanja je Smith direktno obtožil svojega 19-letnega sina, da je on ubil Shura.

Kot je bilo poročano včeraj, je mlajši Smith tekom zasliševanja izpričeval ravno nasprotno, in je trdil, da je Shura umoril njegov oče, in da mu je po aretaciji prigovarjal, da naj krivdo prevzame na svoje rame, češ, da on ne bo dosti kaznovan, če reče, da ga je ubil v silobranju.

Tudi sin je obtožen umora, toda pri tej obravnavi je navzoč let kot priča.

Starejši Smith je tekom današnjega izpričevanja pobil vse izjave svojega sina in je dejal, da je sin zadal Shuru smrtonosni udarec, in da on pri uboju ni imel ničesar opraviti.

Medtem ko je sin včeraj izpričeval, da je bil navzoč, ko je oče ubil Shura, pa pravi oče, da se sin laže, in da on celo navzoč ni bil, ko je bil Shur ubit. Sin je tudi včeraj dejal, da je bil pijan, ko je oče izvršil umor, oče pa je danes izjavil, da to ni res, in da je bil njegov sin popolnoma trezen, ko je ubil Shura.

INDUSTRIJALNO STANJE V DETROITU.

Detroit, Mich. — Zveza detroitskih delodajalcev poroča, da je okrog 75.000 mož manj uposlenih v tukajšnjih industrijah kot pa pred enim letom. Obenem se tudi sporoča, da se brezposelnost vsak teden zviša za 3000 mož.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Business Place of the Corporation

6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00

POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastnie in izdala ga

Ameriško-Jugoslovenska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE.

Princeton 551.

6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne uredništvo.

CLEVELAND, O., SREDA, (WEDNESDAY) JUNE 8., 1921.

104

KARL NE MIRUJE.

Akoravno je zadnji poizkus Karla Habsburga, da se povrne na madžarski tron in da si posadi krono sv. Štefana na svojo brihtno glavo, žalostno pogorel, pa bivši avstro-madžarski cesar še nikakor ni docela obupal nad svojimi prilikami.

Neko nedavno poročilo zatrjuje, da bo Karl meseca avgusta zopet poskusil svojjo srečo. To poročilo prihaja iz Švice, in v njem se namiguje, da so Karlovi monarhistični prijatelji na Francoskem in v Veliki Britaniji preskrbeli za to, da Francija in Anglija ne bosta delali ovir njegovim vladarskim ambicijam. V tem poročilu se zatrjuje, da Francija in Anglija sploh nista bili v principu nikdar nasprotni željam Karla, in sta bili nasprotni Karlovemu nedavnemu obisku na Madžarskem samo zato, ker sta smatrali omenjeni čas neprimernim za predložitev njegove zahteve, da se ga prizna kot madžarskega kralja.

Neki korespondent lista "Christian Science Monitor" pošilja iz Budimpešte poročilo, v katerem navaja tri, distinktno razrede madžarskega prebivalstva, ki so naklonjeni povrnitvi Habsburgov. in ti so:

Rimsko-katoliška hierarhija, ki ljubi Habsburge radi tega, ker vidijo v njih najboljše zagovornike katolicizma. Aristokratje, ki so navezani na dinastijo, ker je od iste odvisna tudi njih ekzistenca in bodočnost, in pa krogi višjih častnikov. Poleg teh treh grup pa obstoja še ena majhna skupina, ki je "principijelno" proti ustoličenju, katero smatra kot revolucionarno in protizakonito.

Naziranje vseh teh Habsburgom naklonjenih skupin temelje očividno na principu "legitimnosti", katerega so proglasili evropski monarhi, združeni v takozvani sveti aljanci, pred sto leti.

Ako bi se v jeseni zgodilo, da bi Karl zopet napravil izlet v Budimpešto, tedaj ne smemo biti preveč presenečeni, ako bi ga zavezniške sile sprejele s pravo kršansko udanostjo.

Vladujoči razredi se včasih morda malo sporečejo med sabo, toda fundamentalno pa so vezani med seboj s sponami solidarnosti, brez ozira na to, če so "demokracičnega" ali pa monarhističnega tipa. Katoliško duhov-

ništvo na Francoskem, ki je tekom vojne dobilo nazaj precej svojega starega vpliva, si brez dvoma prizadeva na vse kriplje za Karla, in sploh se lahko trdi, da je za njegovim poizkusom vpliv vse katoliške cerkve. Med ameriški Hrvati vodi velikansko habsburško propagando neki Rev. Krmptič, med slovenskim duhovništvom v starem kraju kot v Združenih državah černo-rumene sorte, ki sicer niso tako drzni, toda bi brez dvoma takoj nastopili za Habsburge tudi v javnosti, kot so to delali za časa vojne, samo če bi videli, da je kaj upa na zmago.

DOPIS.

Herminie, Pa.

Čenjeni urednik: — Vaše pismo glede naberanja naročnikov sem sprejel in vam sporočam, da rad ustrezem vaši želji v kolikor mi dopuščajo razmere. Sicer pa sem dobil že precej naročnikov za vaš list takoj ob ustanovitvi istega. Naša naselbina je sploh zavedna, in naročeni smo povedni na vse delavsko - napredne liste. Sicer pa je dobitvanje naročnikov trdo delo, ker ljudje pazijo na vse malenkosti da imajo potem kaj govoriti. Pri našem listu so vzeli za tarčko republikanski oglas, ki ste ga priobčili zadnje volitve, in to se zdaj zmerom ponavlja. Rojaki ne razumejo teškoč pri delavskih listih. Ako sprejemamo bizniške oglase, jim ni prav, naročnina jim je pa tudi zmerom previsoka. Kako naj torej list pokriva svoje stroške?

Nekoč mi je pripovedoval neki rojak, da je neki delničar "Enakopravnosti" zahteval denar nazaj za svoje delnice radi zgoraj omenjenega oglasa. Kaj pa če bi vsi delničarji zahtevali svoj denar nazaj? Kje naj se potem vzame? Da je "Enakopravnost" delavsko podjetje, je jasno ker 200 oseb ne more obogateti pri tako malem podjetju. Torej rojaki, ako bi se ne sprejemali oglasi, in bi list nekega dne izdihnil, kako bi omenjeni delničar zahteval denar nazaj? In potem bi najbrže še bolj pobijal delavska podjetja in rekel: "Saj delavci ne znajo upravljavati podjetij itd.

Prijatelji, ako hočemo dokazati, da smo zreli za socializiranje, se moramo učiti in to dokazati že sedaj v praksi. Delavci, priskočite svojemu podjetju na pomoč v vseh krizah, ne samo s tem da iščete novih naročnikov temveč da priskočite tudi finančno na pomoč, kadar je v stiski.

Jaz sem na primer čitatelj angleškega lista "The New York Call." Kadar mu prede huda, pošilja poziv svojim čitateljem in

pomoč tudi dobi. Jaz sem na tak način poslal že parkrat po par dolarjev in tako naredi večina njegovih čitateljev, ker se vidi v uspehih, ki jih ima. Nadajte N. Y. Call poziva svoje čitatelje, naj kupujejo svoje potrebnine pri trgovcih, ki oglašajo v listu, kajti noben trgovec ne bo dolgo oglaševal ako nima od istega dobička. Morda bo kdo rekel: "To so burzovne metode." Pa ni tako, temveč nasprotno. Ne pozabite, da je list socialističen.

Nikakega vzroka ni, da bi se mali trgovci bali socialističnega sistema ker bodo imeli pod njim bolj ugodno življenje kot pa danes pri 14-urnem delu. Je resnica, kar je rekel Etbin Kristan ne nekem shodu v Clevelandu, da se trgovci "ponašajo, da so samotornji, da pa to ni res. Temveč da so le komiji trustov. Ponavljam, da je to bridka resnica. Torej pojdi v vrste nezavednih in skušajmo jih pridobiti za soc. stranko. Vdeležujemo pa se tudi razprav in shodov nasprotnih strank. Ako slišimo njih mnenje, se nam je toliko laglje boriti proti njim in dokazati, kaj je koristnejše.

Pred par tedni na primer se je končal šolski pouk v Herminie. Učenci osmega razreda, ki so prestali potrebne skušnje, so dobili diplome, in zdaj grečo lahko v višje šole. Med njimi je bilo tudi precej otrok slovenskih starišev. Ob tej priliki so nastopili tudi razni govorniki, šolski nadzorniki in drugi, ter vzdobujali učence za višjo šolo. Nekateri izmed njih so rekli, da so dosegli uspeh brez vsake pomoči od starišev, ker slednji niso imeli sredstev, da bi jim pomagali. Šolski nadzornik iz Cambria okraja je povdarjal, da je ameriški šolski sistem začasno eden najboljših, in da so mu to potrdili tudi v Evropi. Opzarjal je, kam je spravil Nemčijo Bismarckov šolski sistem v dveh generacijah, da je bodočnost v naši mladini, da kar bomo sejali, to bomo tudi želi.

Povedal je tudi zgodbo o neki materi, ki je imela 3 sinove. Ko je prvi dosegel 18. leto, se je vpi-

sal v mornarico. Isto je storil tudi drugi, in ko je dorastel tretji, je napravil ravno tako, akoravno si je mati nadvse prizadevala, da ga obdrži doma. Nekega dne pa jo pride obiskat učitelj, in zaplajo na steni sliko velike bojne ladje v lepih barvah. Rekel je: "Dobra ženica, ta-le slika ti je vzela sinove in jih poglala v uniformo, mileč da postanejo veliki možje. Torej kažimo našim otrokom take slike, podajamo jim take vzglede, ki jim bodo navajali k bolj koristnemu delu. Ravno tako je s premičnimi slikami.

Pojdite jih gledat le, ako se kaže kaj koristnega. Ako bodo lastniki to videli, bodo tudi pričeli izdelovati drugačne slike. Pred kratkim so v Harminie, Pa. kazali, kako je odbor za pomiloščenje Debsa in drugih političnih kaznjencev nesel v kongresno zbornico podpise državljanov iz 41 držav, drugič sem videl povest, povzeto iz knjige Jacka Londona, v kateri se je prikazovalo začetek socializma in ovire pri bojevanju za zmago zaželjenega cilja. Tudi na omenjenem šolskem sestanku se je govorilo, da se s filmi zastruplja mladino, toda priporočalo se ni nič boljšega. Neki član šolskega sveta je izrekel tudi nekaj prav nepremišljenih besed. Dejal je namreč, da se inozemskim otrokom posveča več pozornosti v šoli kot pa amerikan školam. Ta človek je superintendent pri neki premogovni družbi in obenem sovražnik delavcev. To je dokazal leta 1910 za časa westmorelandske stavke. Vprašal bi ga, kdo pa so oni inozemci, ali oni ne ustvarjajo bogastvo Ameriki. Ako otroci ameriških starišev zaostajajo za inozemskimi in krivda tujezemskih starišev, temveč onih, ki ne navdušujejo svojih otrok za učenje. Nadalje bi mogel dotični mož vedeti, da so v premogovnih uposljeni povetini tujezemci, ker Angleži se izogibljajo temu delu in raje kupujejo farme. Pohod v šolo iz farm pa je seveda bolj težaven.

Šole za vsako farmo seveda ni mogoče zidati, lahko bi se pa imelo kakšen truck, s katerim bi se lahko pripeljalo farmerske otroke v šolo in zopet nazaj. Radi tega pa bi ne bilo treba krčiti pouka tujezemskih otrok, saj se porabi za militarnem dosti preveč denarja, zakaj bi ga torej ne bilo za šolo. Ampak taki možje bi imeli menda najraje, da bi otroci ostali v temi kot so bili stariši.

Da bi prikriili svoje strupene namene, govore o razlikah med Amerikanci in tujezemci. Izo-

brzba je prvi cilj in ljudje, ki so proti šolam, so sovražniki delavstva.

Govoril sem z neko žensko o izobrazbi in pošiljanju otrok v šolo. Bila je mnenja, da šola škoduje delavcem, da hoče biti vsakdo gospod, in da potem ne bo maral nihče delati, itd. Prigovarjal sem ji, da je na napačni poti, in da izobrazba pomeni napredek za delavstvo in čimprejše uresničenje socializma. Razlagal sem ji, da kadar bomo vsi izobraženi, se ne bomo dali več izkoristi, in da bodo razmere prisilile upeljavo socialističnega reda, ker bo dosti dela in jela z majhnim trudom. Rekel sem: "Žena, ali se ne spomnite življenja naših pradedov." Nato mi je sama pripovedala, da ima 91-letno mater, ki ji je pripovedovala, da so morali poparjeno travo jesti, ko je zavladala lakota, in ko ni bilo železnice in drugih transportnih sredstev, da bi pripeljala žito iz drugih dežel. Toda če bi ne bilo šol, bi tudi železnice ne bilo, niti parnikov, brzozjava, telefona in drugih modernih iznajdb.

Gledati pa nam je treba, da se vse človeštvu koristne iznajdbe in naprave podpirajo in obratujejo v korist ljudstva in ne za profitarje, za kar pa je zopet potrebna izobrazba. V ta namen pa se nam je treba organizirati in učiti v strokovnih in političnih organizacijah. Le na ta način bomo dosegli svoj cilj.

Rojaki, ki nimate državljske papirje, pojdite ponje, in kadar jih imate, ne prodajte svojih glasov svojim izkoriščevalcem, ampak oddajte jih vaši delavski stranki, ki bo šolski sistem dvignila na višjo stopnjo kot je zdaj, da odpravimo, kar je gnilega v naših šolah. Sami morate vedeti, da ako kontrolirajo šole naši izkoriščevalci, tedaj imajo tudi moč da ukazujejo učiteljem, kaj naj učijo. Nekoč mi je moj najmlajši fant povedal, da je učitelj rekla, da socializem ni dober. Dotična ženska sploh ne pozna socializma, in bi ga torej tudi ne bila upravičena pobijati. Toda šolski svet ji naroča, da tako poučuje, in šolski svet pa volimo mi sami. Kar sejem, to ženjemo. Res, ozka je pot napredku in široka cesta v divje življenje, ampak prva je prava. Pojdi mo s podvojeno silo med neprebujeno maso, in to ne s kamenjem in puškami, temveč z našimi idejami, in če podležemo, tedaj so za nami nove armade, ki bodo prodrle vojno črto z geslom: "Delavci vseh dežel, zdru-

žite se. Dosti je tega klanja, podajmo si roke; uživajmo sad našega dela skupaj. — Kadar pride od tega, tedaj se bodo ljudje le še spomilovanjem in gnusom spominjali na sedanji krvoločni in neumni sistem, Anton Zornik.

SLOVENSKI SOKOL.

Telovadno društvo Slov. Sokol bo sprejemale v svojo sredo možke in ženski naraščaj v petek večer od sedme do osme ure v Grdinovi dvorani, in vsak dan potem v uradu društvenega tajnika, brata Frank Hudovernika, poslojpe North American Bank, E. 62. St.

Na mnoga vprašanje na brate Sokole od strani starišev, koliko znaša pristopnina za naraščaj, omenimo, da je možki in ženski naraščaj vstopnina prost, in neplača nikakih mesečnih prispevkov, niti kake druge pristojbine. Sokol želi le fizično in duševno popolnost naših malih in je pripravljen žrtvovati vse, da doseže ta namen. Največje plačilo Slovenskega Sokola bo, ako bo v vsaka mati in oče poslala svojega otroka, sina ali hčerko v Sokolov krog, k telovadbi, kjer po svoje telesce utrdil in zvišal svoje mlado moralo. Stariši, Sokol vas prosi, da upišete vaše sinove in hčerke v telovadni odsek. Pred pisi in sokolska disciplina vam je gotovo znana, zato lahko brez vse skrbi zaupate mlada in nepokvarjena srca Sokolu, ki stremlji za čim popolnejšo dovršenost telesa in duše. Tu je mesto za vsa kega slovenskega otroka od starosti od 4. do 16. leta. Naraščaj je pod strogim nadzorstvom. Vsak telovadec dobi člansko kartico, v kateri je zaznamovan dan in datum, kedaj je bil pri telovadbi. Če ni načelnikovega podpisa in če so stariši poslali otroka k telovadbi, znači, da otroka ni bilo pri telovadbi. Vzrok odsotnosti, mora otrok pri prihodnji vaji prinesiti pisan in od starišev podpisan, da se verificira ali udeleževanje vzrok odsotnosti oboje stransko. Stariši so prošeni, da kupijo otrokom telovadne čevlje, ki naj bodo črni in črne nogavice. Telovadne čevlje je dobiti pri Fr. Butala, ki oskrbuje Sokola. Otroci naj bodo snažno oblečeni in čisti, kajti le s čistotjo se mora uceptiti otrokom v srce ljubezen do čistosti.

Sokol, kot vidite je disciplinirano društvo, zato se prosi, da se natanko ravnaajo stariši po pravih Sokola, kar bo le v korist njim in otroku. Pripeljte torej svoje otroke k telovadbi v petek. Zdravo! Starosta.

VERA.

ROMAN

Spisala Olga Waldowa

"Sicer pa ni tako napačno, da pijemo na njeno zdravje, kajti brez nje bi ležal knez v grobnici, in naš gospodar bi bil mladi tuj princ, njegov bratranec, ki je popolnoma v rokah ultramontanov ter bi nam zato naprtl na vrat verske boje. Zato še enkrat: živel Sepanova!"

Po vseh cerkvah dežele so se brale zahvalne maše za knezovo zdravje, in nebroj častik je prispelo v maršalski urad.

Nekaj tednov pozneje je odpotoval knez na Rivijero. Praveli so, da se je dan prej odpeljala tudi grofica Wintersteinska, da se mu medpotoma pridruži.

Vse, kar so govorili o Veri, je bilo resnično. Samo to ni prodrlo v javnost, da se je hotela krvavečega srca odtrgati od kneza, ko je bil izven nevarnosti. Toda ko je samo iz njenega vedenja razbral njeno namero in je samo iz njenega pogleda zasluhlil, da ga hoče ostaviti, se mu je bolezen iznova poslabšala in kazalo je, da bodo vsi njeni resilni poizkusi zaman. Tako se je po burnih duševnih borbah odločila, da se popolnoma žrtvuje in ostane pri njem.

In postala je mučenica svoje ljubezni. . . . Sele ko je v jeseni listje popadalo z drevja, se je vrnil njega Svetlost.

Na kolodvoru je bil slavnosten sprejem; mesto se je odelo v zastave. Knez svež in zdrav, kakor nikdar poprej, se je peljal v odprti kočiji v mestni dvorec, ljubezljivo zahvaljujoč se na vse strani za oduševljene pozdrave. Poleg njega je sedel Dernhof.

Odslej je prebival vladar v mestnem dvorcu, a se je vozil parkrat na dan v "Solitudo."

Minulo je leto dni, odkar je ostavila Vera Sepanova hišo svojih sorodnikov.

Agata Baerova je bila omožena. Njen prijatelj izza mladih let, Robert Stuermer sedaj dr. Stuermer, je dobil mesto nadučitelja na gimnaziji svojega rojstnega mesta. In srečna, da sta prispela do cilja, sta se zaročila in potem pa hitro poročila.

Malo časa nato je morala Agata doživeti težko bol, da so se stariši in sestri izselili iz mesta N. Od onega hipa, ko jih je zadel usodni udarec, je gojil tajni svetnik željo, da ostavi mesto. Tako hitro pa ni bilo možno tega izvršiti, kajti oblast mu je delala težave pri iztoku iz državne službe.

Mala svetnica bi bila rada ostala v starih razmerah, kajti bala se je vsega neznanega, in skoraj je soproj že privolil, da vendarle ostanejo, ko je nov dogodek pospešil izvršitev prvotnega načrta. Beatin zaročence je razdril zaroko pod pretyezo, da bi mu škodovalo v karrieri ako bi se poročil s sestrično-knezovo ljubico. Po prvi divji bolesti je začela Beata obsipati Vero z najtrpejšimi, nad vse sovražnimi psokami, tako da je moral nastopiti oče z vso strogostjo.

"Molči ali pa te zapodim ven kakor neposlušnega otroka! Brzdaj se nekoliko, prosim. Kar je storila Vera, tibi ni mogoče oprostiti, res, ampak njeni motivi so bili plemeniti. Premlada si, premalo zrela, da bi metala kamen nanjo; resnica ostane, da nam je z božjo pomočjo ohranila življenje našega vladarja. Zato ne trpij, da bi jo psovala."

"Še to, papa, ko mi je itak uničila življensko srečo, — ta — ta —"

"Življensko srečo — smešno! Zelenec ti je vendar dokazal, da te ni ljubil, sicer bi ne postopal tako. Da bi to škodovalo njegovi karrieri — neumnost! Vesel naj bo, ako prileze do stotnika."

"Tukaj pa ne ostancem, papa, tega ne prenesem." "Saj ti ne bo treba, preselimo se v Draždane — punktum!"

In tako se je zgodilo. Stuermerjevi niso imeli baš velikega stanovanja,

toda bilo je lepo in udobno, kajti Agata že nameravala poleg svojih gospodinskih poslov vzdržati tudi še svoje prejšnje literarne zveze. Njen mož je popolnoma soglašal s tem, in njegova pametna žena je bila ponos njegovega srca. Živel sta mirno in srečno. Agata je s svojim finim taktom umela vesti se v krogih moževih tovarišev ter je izlabka dosegla, da so ga ljubezljivo sprejeli v vseh družbah, ki so jej bile znane od mladih nog. Povsod so spoštovali čustvenega, modrega a vendar tako skromnega moža.

Posebna zabava je bila mlademu paru prirejati dolge izprehode popoldne, ko je dr. Stuermer dovršil svoj pouk v šoli. In lepa okolica mesta N. je nudila dovolj izbire.

Na nekem takem izletu sta prišla spomladi v vas za knezovim dvorcem Solitudo. Nekoliko sta botanizirala, potem sta se najbolje volje vračala. Malo deranzirana — Agata je zaradi prahu krilo visoko pripela, njen soproj pa je nosil svoj pravi učiteljski, širokokrajni klobuk v roki, sta stopala roko v roki po sredi ceste. "Nekoliko utrujena sem, Robert; pa saj sva že pri Solitudu."

Mahoma je zadržala korak in je ustavila svojega moža.

"Za božjo voljo, ogniva se — dama, ki je pravkar prestopila vrata parka, je moja sestrična Vera."

"Dama z malim psičkom? Ali pojdiva mirno dalje. Ljuba žena! Ne moreva se je izogniti. Počakajva raje, če te sploh opazi; — ako stori to, jo pač smatraš za vredno, da jo pozdraviš."

"Moj Bog, moj Bog, ko bi bila vsaj že mimo nje!"

Stopala je prav počasi, kajti Agata je bila kakor ohromela, vkljub temu pa je postala razdalja med njimi vedno manjša. Vera je bila oblečena v belo sukneno obleko, okrašeno z zlatimi gumbi; na glavi je imela črn klobuk s peresi, okoli vrata črno čipkasto boč, ki je segala do kolena, bele čevlje, bele rokavice in črn čipkast solnčnik. Pred njo je skakal dragocen bel psiček. Mlada par je jedva opazila, saj ni imela navade dvigati po-

gled. Toda ko sta prišla bliže, je skočil pes proti Agati in je začel glasno lajati.

Vera je dvignila pogled — "Pardon" — tedaj jej je zastala noga — "Agata!"

"Pojdi knjej, otrok!" Bilo je to prvič, da je dr. Stuermer kaj ukazal svoji ženi. Obotavlja je ubogala — Vera in Agata sta si stali nasproti.

"Ljuba Agata, skoraj bi te ne bila videla! jako me veseli. Ti si omožena?"

"Da sva se takole slučajno sešli" je dejala Agata ter se dotaknila le prsi njene iztegnjene roke. — "Da, omožena sem že od meseca februarja in sem prav srečna."

Iz teh besed je donel ves ponos zakonito poročene žene.

"Dernhof mi je pravil o tvoji svatbi, želim ti vso srečo! Nameravala sem prisostvovati tvoji poroki iz dvorske kapele sv. Nikolaja, a nisem mogla, ker je ravno onega dne knez bolehal."

Agata je stopila korak nazaj — med njima se je dvignila pregraja, ki pa jo je njen plemeniti soproj takoj zopet podrli. Stopil je namreč bliže.

"Dovolite, da se predstavim; dr. Stuermer."

"Jako me veseli, gospod. Niste mi tujec, sestrična mi je prej večkrat pripovedovala o vas."

"Tudi vi," — iskal je primerne nagovora.

"Grofica Wintersteinska", mu je uljudno pomagala.

"Tudi vi, — gospa grofica, ste mi znani iz Agatinega pripovedovanja; vedno sem v duši spremljal vašo nenavadno usodo."

— Kaj prihaja soproj na misel? On, družabno toli neizvežban, si upa tako govoriti! Potegnila ga je za rokav, toda ni se menil za to, nego je nadaljeval v pravem šolskem tonu:

"Pristenu otrok svoje zemlje sem in svojemu knezu iz srca vdani — vi, gospa grofica, ste nam ohranili njegovo dragoceno življenje; dovolite, da se vam zahvalim."

DR. L. E. SIEGELSTEIN
 Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specializacija.
 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vokal E. 9th St.
 Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure
 do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. popoldne.

CAS JE DENAR.
 Tako reče sleherni Amerikanec. Zato ne zgrabljajte časa po nepotrebnem. Kadar vam pošlje zavarovalna družba naznanilo, da vam potече zavarovalnina gotovega dne in da se imate javiti do določenega dneva v njihovi pisarni, ki pa se nahaja nekje v sredini mesta in je odprta le do pete ure popoldne, vi pa takrat ravno od dela pridete, vam ni treba radi tega opravila zgrabljati celega pol dneva. Pa zakaj bi ga zgrabljali? Saj opravite lahko ravno isti posel v moji pisarni, zvečer od pol sedme do pol devete ure.
 COLLINWOOD, O. WOOD 228—R
JOSEPH ZAJEC, 15605 Waterloo Rd. CLEVELAND, O.

ZA KUHANJE PIVA DOMA, IMAMO V ZALOGI: SLAD — HMELJ — SLADKOR
 in vse druge potrebščine.
 POSKUSITE in se prepričajte, da je doma kuhani vedno le najboljši in najcenejši.
 DOBITI je tudi zairko sodov, steklenic, velikih lončenih posod, itd.
 NAROČILA dostavimo po pošti točno in v vse kraje.— Grocerijam, sladničarnam, železnim trgovinam, primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije
FRANK OGLAR
 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

DENARNE NAKAZNICE
DRAFTI IN KABELSKE POŠILJATVE
 za Jugoslavijo in druge države, se prodajajo po nizkih tržnih cenah. Naprodaj je Jugoslovanski in razen tujezemski denar. Nalagamo vknjižbe na tujezemske banke. Oglasite se v kateremkoli podružnemu uradu ali agenciji American Railway Express Company, ali v našem lokalnem uradu:
 2048 vzhodna deveta cesta, Cleveland, O.
 Ali pišite v vašem lastnem jeziku na
FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT
AMERICAN EXPRESS COMPANY.
 65 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

OGLASAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

Tiskovna Družba
THE American-Jugoslav Ptg. & Pub. Company.
 6418 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Tiskarna Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.
Tiskovine Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.
Dnevnik Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejšo novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če še niste naročnik lista, naročite se nanj.
Tudi Vi Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 TEL. PRINCETON 551 6418 ST. CLAIR AVENUE.

Dva huzarja.
 Spisal Lev Nikolajevič Tolstoj.
 -- Konec. --

To je bil ideal, kateri bi mogli biti ljubljani sredi noči, sredi prirode, ne rušec njene lepote — ideal, neobremen za to, da bi ga onečastil s kakim surovim činom. S prva sta samota in nepriučujočnost ljudi, kateri bi mogli nase obrniti njeno pozornost, učinili, da je vsa sila ljubezni, katero je v vsakega od njih jednako vložila Previdnost, bila še cela in neskaljena v njenem srcu; sedaj je ona že predolgo živela z žalostno srečo, da je v sebi čutila nekaj in včasih odprla tajinstveno srčno posodo, da bi se veselila ob opazovanju njenih bogastev, da bi nepremišljeno izšla na koga vse, kar je bilo tam. Bogdaj, da bi se do groba veselila te skope sreče. Kdo ve, če ni boljše in silnejše ono? in če ni jedino resnično in mogoče?
 "Moj Bog!" mislila je ona, — "mari sem zastoj prežila srečo in mladost in ali ju . . . nikoli več ne bode?" in pogledala je na visoko nebo, svetlo okrog meseca, pokrito z belimi valovitimi oblaki, kateri so zakrivali zvezde in se bližali mesecu. "Če ta beli oblak doseže mesec, pomenja, da je res," mislila je. Temen dimast pas se je potegnil po južni polovici svetlega kroga, in po malem je začela slabeti svetloba po travi, po vrhovih lip, po ribniku; temne sence drevov so bile slabše. Kakor bi provzročal mračno senco, ki je objemalo prirodo, je lahki veter popihal po listju in prinesel v okno rosnih duhov, vlažne zemlje in pa evetoečega bezga.
 "Ne, to ni resnica, tolažila se je — če slavec zapoje nocojnjo noč, to pomenja, da je vse neumnost, kar mislim, in da ni treba obupovati," mislila je. Dolgo je še sedela molče, kakor bi čakala

nekoga, brez ozira na to, da se je znova vse osvetilo in oživelo in so zopet prišli oblaki nekoli-krat na mesec in vse pomračili. Dremala je že tako na oknu, ko jo je vzbudil slavec s svojim gostoljenjem, ki se je glasno razlegalo daleč od ribniku. Vaška gospodična je odprla oči. Zopet je z radostjo napolnilo njeno srce tajnostno soglasje s prirodo, katera se je mimo in svetlo razgrinjala pred njo. Oprla se je ob obe roki. Nekako utrudljivo sladko čustvo otožnosti je tlačilo njene prsi, in solze čiste, široke ljubezni, hrepenče po uzadovoljenju, dobre tolažbe solze so zalile njene oči. Dela je roki križem na palico v oknu in položila nanjo glavo. Priljubljena njena molitev ji je sama od sebe prišla v srce, in tako je zadremala z mokrimi očmi.
 Zbudila jo je roka, ki se ji je dotaknila. Zbudila se je. Dotaknila se je je bila lahko in prijeto. Roka je krepkeje stisne. Narkrat se je spomnila položaja, zakrčala, skočila po koncu, in sama sebe prepričuje, da ni spoznala grofa, kateri je stal pod oknom, ves oblit z mesečno svetlobo, bežala iz sobe.
 XV.
 In res je bil grof. Zaslišavši kričanje deklice in hropenje straznika za plotom, oglasivšega se na ta krič, se je spustil s čustvom ujetega tatu v tek po mokri travi v sredino vrta. Oh, kak tepec sem! rekel je neveda sam sebi. Preplašil sem jo. Treba jo je bilo zbuditi lahkeje, z besedami. Oh, jaz neokretna žival! Ustavil se je in poslušal. Stražnik je prišel skozi vrata v vrt, in vlek za seboj palico po peščeni stezi. Treba je bilo skriti. Spustil se je proti ribniku. Žabe so se hitro preplašile in poskakale izpod njegovih nog v vodo. Tukaj je, ne glede na to, da zmoli noge, počenil in začel premišljevat, kaj je delal — kako je zlezl čez plot, iskal njeno okno in naposled zagledal belo senco, kako je nekoliko časa, pazeč na najmanjši sum, bližal se oknu in zopet se oddaljeval, kako se mu je zdelo gotovo, da ga ona pričakuje z nevoljo na njegovo počasnost, in kako se mu je zopet zdelo, da ni mogoče, da bi se tako lahko odločila za sestanek, kako je naposled mislil, da se samo iz boječnosti, lastne vaški gospodični, dela, da spi, se odločno približal in jasno zagledal njen položaj, in se potem nakrat zaradi nečesa umaknil nazaj, a se potem zopet začel sramovati svoje boječnosti, šel pogumno k njej in se dotaknil njene roke. Stražnik je znova zahropel in zaškripaval z vrati odšel z vrta. Okno gospodične sode se je zaloputnilo in se zaprlo od znotraj z oknicami. Grofu je bilo to grozno zopermo. Veliko bi dal, ako bi bilo mogoče, začeti vse znova; sedaj ne bi ravnal več tako neumno. . . In tako čudovita deklica tako svežala sama mičnost in zamudil sem priložnost! "Kako neumna žival sem!" Pri tem se mu ni še ljubilo iti spat, in šel je z odločnimi koraki razdraženega človeka brezmišlečno dalje po lipovih drevedu.
 In tudi zanj je ta noč prinesla svoje mitodolne darove nekake pomirljive otožnosti in potrebnosti ljubezni. Glinasto, semertja s travo presavlo ali s suhimi vejami pokrito pot, so razsvetljevali v majhnih krogih skozi gosto listje lip prodirajoči blede mesečni žarki. Nekaj pripognena veja, poračena z mahom, je bila razsvetljena od strani. Srebrno listje je poredkem zašepetalo. V hiši so utihnili zadnji glasovi, pogasile vse luči; samo slavec je oživljal s svojim petjem vse obširno, molčeče in svetlo prostranstvo. "Moj Bog, kakšna noč! kakšna čudna noč!" — mislil je grof in dihal vso dišečo svežost vrta. — "Nekaj mi je žal." Kakor bi nil nezadovoljen se seboj in z drugimi, nezadovoljen z vsem življenjem. "O, prekrasna, mila deklica. Morda je bila zares razaljena. . . ." Tukaj so se nje-

gove sanjarije pomešale; mislil si je v tem vrtu z vaško gospodično v različnih, najintimnejših položajih; potem je pa vlogo gospodične zamenila ljubezniva njegova Mina. "Kak tepec sem! Treba jo je bilo kar prijeto okrog pasu in poljubiti." S takim kesom se je povrnil grof v sobo.
 — Praporčik še ni spal. Bil se je ravno obrnil na postelji z obrazom h grofu.
 — Ali ne spiš? vprašal je grof.
 — Ne.
 — Povedati ti imam nekaj.
 — No?
 — Ne, bolje je, da ti ne povem. . . ali pa povem. Umakni noge.
 — Grof, ki je bil v mislih že popolnoma naredil križ čez intrigo, ki se mu je pokazila, je z živahnim smehljanjem sedel na tovarševu postelji.
 — Ali si moreš misliti, da mi je gospodična naznanila rendez-vous?
 — Kaj govoriš? vzkliknil je Polozov, skočivši s postelji.
 — No, poslušaj.
 — Da kako? Kdaj? Ne more biti.
 — Ko ste vi šteli preferanso, mi je povedala, da bode po noči sedela pri oknu in da je mogoče, zlezti v sobo. Vidite, kaj je praktičen človek, ko ste vi dame šteli, sem jaz stvar uravnal. Pa saj si slišal, tudi vprico tebe je rekla, da bode sedela nocoj pri oknu in gledala proti ribniku.
 — Da, to nama je kar tako rekla.
 — Tega ne vem, ali je rekla hote ali nehote. Morda res ni hotela nakrat, ali podobno je bilo. Iz vsega je nastala strašna neumnost. Ravnal sem kakor bedak, pristavil je in se prezirajoče zasmejal samemu sebi.
 — Da, kaj? Kje si pa bil?
 Grof je povedal, izključivši svoja neodločna približevanja, vse povedal, kakor je bilo.
 — Sam sem pokazil; treba je bilo pogumnejše. Zakrčala je in zbežala od okna.
 — Tako, ona je zakrčala in zbežala, rekel je praporčik z okornim smehljanjem kot odgovor na grofovo smejanje, ki je imelo nanj tak vpliv.
 — Da. In sedaj je čas spati.
 Praporčik se je obrnil s hrbtom proti durim in molče ležal kakih deset minut. Bog ve, kaj se je godilo v njegovem srcu; ali ko se je zopet obrnil, kazal je njegov obraz trpljenje in odločnost.
 — Grof Turbin! rekel je z jecajočim glasom.
 — Kaj se ti meša, ali ne? odgovoril je mirno grof. — Kaj, praporčik Polozov?
 — Grof Turbin! ti si malo pridnežl zakrčal je Polozov in skočil s postelje.
 XVI.
 Drugi dan je odšel eskadron. Castnika nista videla svojih gostiteljev, pa tudi poslovila se nista od njih. Mej seboj tudi nista od govorila. Na prvem prenočišču sta se nameravala dvojevat. Toda ritmojster Schulz, dober tovariš, odlični jezdec, ljubljen od vseh častnikov v polku, od grofa izbran za sekundanta, je stvar tako poravnal, da se nista bila, da celo nikdo ni v polku te zavede izvedel, in Turbin in Polozov sta se, če tudi nista bila taka prijatelja kakor poprej, tikala in shajala pri pojedinah in kartah.
 (Konec.)

Reformacija in socialni boji slovenskih kmetov.
 (Dalje.)
 Zato se je tudi priprosto ljudstvo rado oklepalo luteranskih predikantov, ki so z vnmom, gorečnostjo in fanatizmom učili po svojem lastnem prepričanju vero v Kristusa naravnost iz evangelija, ki so smišli rimsko-katoliške verske obrede, ki so napravljali edino le v evangeliju zapisano besedo za odlaščno in pravično.
 Neki starjši kaplan je dejal ljudem: "Kadar zvonijo k maši, zamašite si ušesa!" Ljude so videli in opažali, da se mnogi duhovniki ne postijo, da mnogi ne znajo niti čitati in da se nahaja v marsikakem župnišču kar po več priležnic.
 Tudi po samostanih ni bilo bolje. Nune so se mnogokrat pomozile, ali pa so imele nezakonnske otroke. Redovniki so se dobili, ki so imeli priležnice kar pri sebi v samostanu, kakor tudi otroke, ki so se rodili iz teh razmer.
 Cerkvena uprava je bila zanemarjena. Zanemarjena vsled tega, ker so se je poslatali ljudje, ki so imeli neizmerno lakoto po denarju. Ti se niso menili ne za svoj in cerkven ugled, ni za verska določila in načela, ne za religijo samo, temveč zgolj samo za denar, ki so z njim bogateli in sijajno, razkošno in razuzdano z njim živeli. Od tod gniloba in korupcija.*
 *) Lepo popisuje tedanje razmere in tedanje cerkveno upravo: Dr. Joh. Loserth, Reformation und Gegenreformation in den inneroesterreichischen Laendern im XVI. Jahrh. Stuttgart 1898.
 Plemstvo in za njim priprosto se je že vsled omenjenih razmer zlahka pridobilo za protestantizem. Pa tudi druge, revolucionarnejske verske sekte, ki jih je rodil srednji vek, so se začele širiti med ljudstvom. Tako na priliko že večkrat omenjeni "prekrščenci", znatna in ugledna verska komunistična sekta, ki je

imela svoj glavni stan na Moravskem. To sekto pa so takoj spočetka jako zatirali ne le katoličani, temveč tudi protestantizmu vdano plemstvo. Vlada je izdala stroge naredbes proti razširjevanju "prekrščencev", ki jih je bilo mnogo pomorjenih. Tudi druge verske, komunistične sekte, časih temelječe na pol blaznih idejah, so se širile med priprostimi, delavnim ljudstvom. Večjeje odmeva niso našle. Zato pa se je širil protestantizem, utemeljen po Lutru, prav močno in naposled je bil primoran tudi strogo rimsko-katoliško misleči, pod vplivom jezuitov in Rima stoječi deželni knez, nadvojvoda Karol II., priznati avguburškemu veroizpovedanju večje svobostine. Kako je tedaj to novo veroizpovedanje izpodrivalo rimsko-katoliško cerkev ne le med zemljiško gospodo, temveč tudi med jako priprostimi ljudstvom, dokazuje tozba ljubljanskega korarja, Pavla Kočarja, ki je dejal: "Naše cerkve so od dne do dne bolj prazne mašnikov in še bolj poslušacev; kam smo prišli? Bog pomagaj!"*) Tudi po doželi so zamenjali župnike s protestantovskimi pastori.
 *) O tem piše tudi "Zgodnja Danica" leta 1840.
 (Dalje prih.)
 Poleg vašega imena je zaznamovano, kdaj imate plačan list. Kadar poteče naročnina obnovite jo takoj, da vam ne ustavimo lista.
PRODA SE nekaj pohištva prav poceni. Vprašajte na 1056. E. 62. St. (zgoraj.) (134)
NAZNANILO!
 Članom društva Lunder Adamič št. 20 S. S. P. Z. se tem potom naznanja, da se vrši redna mesečna seja v nedeljo dopoldne, t. j. 12. junija. Ker je na dnevnem redu več važnih stvari, za rešiti namreč glede Slov. Nar. Doma in glede združitve, se vas vabi, da se vsak udeleži seje, komur je le mogoče.
 S sobratskim pozdravom
Louis Levstik
 tajnik.
 6527 St. Clair Ave.

SLOVENSKI NARODNI DOM CLEVELAND, OHIO.

Predsednik Fr. Somrak, podpredsednik Jernej Zmidsaršič, tajnik Ludvik Medvešek, blagajnik John Centa. Urad 6409 St. Clair Ave. soba št. 6. Uradne ure tajnika: Ponedeljek in petek zvečer od 7 do 8 ure.

	APRIL	MAY	SKUPAJ
Društva so vplačala na račun delnic Common Stock	\$456.00	517.85	
Društva so vplačala na račun delnic Preferred Stock	—	500.00	
Članstvo je vplačalo na račun delnic Common Stock	383.00	480.00	
Najemnina	256.50	202.00	
Obresti na čekovnem prometu	1.23	—	
Razno (Najemnina od posode in drugo)	27.00	25.15	
Skupaj	1123.73	1725.50	2849.23
Preostanek blagajne dne 31. marca 1921	—	—	185.03
Dohodki skupaj			3034.26
IZDATKI.			
Kurjava razsvetljava in voda	\$24.37	\$6.75	
Plača osoba tajnik in oskrbnik za mesec April in Maj	—	250.00	
Tiskovine in oglasi	12.20	94.94	
Mala gospodarska popravila in potrebščine	88.67	—	
Zavarovalnina	171.76	—	
Obresti od Preferred Stock do Jan. 1. 1921	—	25.70	
Premestitev blagajne	—	22.00	
Razno (pospravilo po zabavnih večerih)	—	4.00	
Telefon za mesec April, Maj in Junij	—	9.78	
Skupaj	348.70	361.47	710.17
Preostanek blagajne dne 31. Maja 1921	—	—	\$2324.09
Denar je naložen:			
a) na bančni knjižnici The North American Bank and Sav. Co. št. 404	1384.00	—	
b) na bančni knjižnici The Slov. Bldg. and Loan Assn. št. 768	—	887.00	
c) na čekovnem prometu na prvo imenovani banki	—	3.09	
d) Libert v Bond	—	50.00	
Skupaj			\$2324.09

LUDVIK MEDVESEK, tajnik; JOHN CENTA, blagajnik.
 Pregledali knjige in našli v popolnem in najlepšem redu:
 JOHN LEVSTIK, predsednik nadzornega odbora.
 Nadzorniki:
 Rose Eršte, Ivanka Pavlin, John Zupanc, Louis Oražen.
 Iz priobčenega računa je razvidno, da Slov. N. Dom napreduje, dasi polagoma a vendar sigurno. Konferenca za odobritev ozir. spopolnitve načrta za S. N. Dom in proračuna se vrši dne 15. Junija 1921. Noben delničar naj ne manjka na tej konferenci. Treba bode poseči po delnicah, da pričemo z zidanjem. Društva so se na samo dovoljno ampak naš vsa pričakovanja dobro skazala, da jim je res leželo na tem, da dobimo novo poslojše. Ali bodo posamezniki zaostajali. Ali bodo oni ki so to idejo sprožili in bili ustanovitelji sedaj brezbrizno gledali. Gotovo ne, pridite vsi na konferenco, da se tam pogovorimo. Podajte svoje najboljše nasvete in večini se bodedo potem vsi lanko brez skrbi podvrgli, ter skušali z vsemi močmi udeleževati se tako dol gojeno nado za naš bodoči "SLOVENSKI NARODNI DOM".
 Vsi na konferenco in na delo. Vam ključ Vaš 4-letni tajnik L. Medvešek.

Naročajte dnevnik ENAKOPRAVNOST

Clevelandske novice.

Nadaljne preiskave glede umora Dan Kaberja, bogatega tiskarskega založbenika prinaša na dan zelo zanimive reči. Cele dve leti je bilo vse mirno in umor je bil že skoro pozabljen, sedaj je pa kar naenkrat prišla stvar na površje. Stariši umorjenega so seveda še vedno iskali morilca in v ta namen so si najeli posebne detektive, ki so izzvali umora neprestano pazili na vsak korak Mrs. Kaber. Ona tega sicer ni niti najmanj slutila in je bila popolnoma brez skrbi. Detektivi so dobili na svojo stran celo njeno intimno prijateljico, ki jim je bila vedno pripravljena pomagati. Mrs. Kaber je prebila mnogo časa v New Yorku, in ko je tam zadnji teden nenadoma nekam izginila, tako da so detektivi izgubili sled za njo, se je sumnja, da je ona umorila svojega moža, zdelo tem bolj utemeljeno. Listi so pričeli o stvari zopet na dolgo in široko razmotrivati, policija širom dežele pa je bila pozvana, da jo išče. Prijete so bile njena mati in hčer, nakar je bila končno tudi ona zajeta in poslana v zapor. Mati, Mrs. Brickel, kakor tudi obtoženka hčer Marian, sta priznali, da jima je Mrs. Kaber povedala o nameravanem umoru. Ko so včeraj vprašali Mrs. Brickel, ki je že priletna žena, stara 69 let, zakaj da ni takoj po umoru izpovedala, kar je vedela, je rekla, da iz strahu, da bi policija takoj vrgla krivdo umora na njenega sina, ker je imel že preje nekak neprijetno hčer, namreč Mrs. Kaber, ji je baje pretela, da če si upa povedati resnico, bo ona obdolžila njenege sina t. j. svojega brata, da je umoril njenega moža. Policija je že preje, predno se je Mrs. Brickel izpovedala, znala da se ona silno boji, da ne bi obdolžila sina in zato je eden izmed detektivov ravno pred njeno celico prav glasno rekel: "Vzrimo ga v ječo in obdolžimo umora prve vrste!" Te besede so imeli silen učinek na mater in ko so odprli železna vrata njene celice, se ji je takoj razvozljajal jezik in pripravljena je bila povedati o umoru vse, kar je vedela. Postavljena je pod 10.000 dolarjev varščine. Policija je zvedela še za neko drugo žensko, od katere pričakuje zvedeti še kaj več o umoru. Sinoči ob 11. uri ponoči se je podalo iz Clevelanda več detektivov in policijski načelnik Frank Smith proti Sanduskiju, kamor so dospeli ob 2. uri v jutru. Obkolili so neko tamkajšnje hišo, in ukazali v njej živeti ženski, katere imena se še ni objavilo, naj se hitro obleče in gre z njimi v Cleveland. Ženska jih je ubogala in cela družba se je v avtomobilih napotila nazaj proti Clevelandu, kjer se pričakuje nadaljnjih razkritij.

Iz slov. naselbin.

Rojak Geo. Laich izvršil samomor. — South Chicago, Ill. George Laich, znani hrvatsko-

slovenski veljak, salunar in oče enajsterih otrok, se je sinoči ustrelil in izvršil samomor v nekem hotelu poleg borgega poslopja v Chicagu. Njegova gostilna se nahaja za dolgo let na 3501 E. 95th St., v South Chicagu.

Pravijo da je Laich zabredel v ogromne dolgovce, ki se cenijo na pol milijona dolarjev, a premoženja pa zdaj ni več imel nobenega, ker je vse šlo z nesrečnimi spekulacijami.

Rojak George Laich je bil okoli 50 let star. Doma je bil iz vasi Brod pri metliškem mostu na hrvaški strani kolpe. V Ameriko je prišel pred 30 leti, kakor navaden delavec. Nastanil se je v South Chicagu, kjer je nekoliko časa delal v ondodni jeklarni. Kasneje je poslal v staro domovino po svojo ženo in enega otroka, da sta prišla k njemu.

Pet let je delal v jeklarni, nakar je odprl svojo gostilno ali salun na vogalu blizu Iroquis li-varne, kjer je ostal v trgovini ves čas svojega bivanja.

Dolgo let je Laich dobro obstojal. Prva leta je imel gostilno v stari hiši, a kasneje, nekako pred 10. leti, si je postavil lepo novo poslopje. Prodajal je tudi parobrodne listke in pošiljal denar v staro domovino. Bil je vsekakor voditelj med svojimi ljudmi skorve celo ta čas. Poslal je zadnje čase ves premožen, tako da so mu zaupali svoje prihranke. Bolj so mnogi rojaki, posebni Hrvatje, mu zaupali kot največjim bankam. Na tisoče dolarjev tujege denarja je imel pod svojo oblastjo.

Prevelike vsote denarja je imel Laich vedno na razpolago. Začel je s spekulacijami, najprevo na malo, a kasneje pa na veliko. V začetku je rabil svoje prihranke, a kasneje je posegel po onem denarju, ki so mu ga dali v shranitve njegovi številni znanici in prijatelji. Kupoval je delnice zlatih rudnikov od neznancev, kasneje se je pronašalo, da dotični rudniki sploh ne obstojajo. Igral je tudi na čikaški borzi. Nazadnje je vse izgubil, kakor svoje mnogeletne prihranke, tako tudi one svojih prijateljev.

Poleg raznih drugih spekulacij se je Laich lotil tudi igrati in staviti na konje dirajočce. Letal je za njimi in izgubil stavo. Kupoval in spekuliral je tudi z raznimi brezvrednimi delnicami oljnih družb, pa tudi tukaj je utrpel občutne izgube.

Minuli teden je izplačal svojih zadnjih \$5000 onim prijateljem ki so imeli pri njem denar shranjen. Na to se je Laich izgubil. Ustrelil se, ko ga je žena iskala. Ko je ravno njegova žena prišla na policijo, da bi naznanila odsotnost svojega soproga iz doma že več dni, je prišla dotična vest na policijo v South Chicagu, da se je v hotelu ustrelil.

Laich se je vpisal v Board of Trade hotelu. Ko ga je prišla zjutraj klicati hišina, se Laich ni odzval. Pogledala je skozi okno nad vratih in videla ga ležati na postelji. Na mizi so potem našli

pismo, ki ga je napisal Laich v maternem jeziku, da se usmrti, ker se boji, da bi ne prišel ob pamet. Na tleh poleg postelje je ležal samokres.

Joliet, Ill. — Koncem minulega tedna je nevarno zbolela 85-letna Katarina Nemanich, mati g. Antona Nemanich, 1015 Raynor Ave. Sicer je večkrat tožila o eni ali drugi nadlogi, vendar ni bila njena bolezen še do sedaj nobenkrat tako opasna. Huda vročina minulih dni jo je spravila v postelj, iz katere ne more vstati. Vkljub visoki starosti je starka bila do sedaj dovolj krepka, da je vsako nedeljo prišla v cerkev in gostoma obiskovala svoje sorodnike. Upati je, da skoro okreva.

Avtomobilska nezgoda. V torek jutro so se peljali g. Anton Nemanich in sin Anton ter dva druga moža po South Chicago cesti okraj Alton proge. V sredini klanca je pri kratalnem kolesu odpadel neki vijak, da se srednja kolesa niso dala kretati. Bliskoma je nato zavil avtomobil na desno in prodrl skozi močno cestno ograjo ter se dvakrat prekrucnil čez 20 čevljev visok obcestni nasip. Čudež je pri tem samo to, da si bil nobeden izmed voznikov poškodovan, razun manjših prask, a avtomobil pa je ves razbit odpeljan v popravilnico.

Druga avtomobilska nezgoda se je pripetila v torek jutro na vogalu N. Chicago in Jackson cesti, kjer je stal rojak John Mahkovec, 208 Jackson St. Veliki avtomobil je pridrvel ob dotičnem vogalu in podrl rojaka, da so ga morali prepeljati v bolnišnico sv. Jožefa, kjer je že na poti do popolnega okrevanja in se vrne na svoj dom te dni.

Rojak Jos. Jerman, ki je bival več let v Omahi, Neb., se je vrnil minulo soboto v naše mesto, kjer je bival dolgo vrsto let predno je odpotoval v Nebrasko, kjer je več let vodil krčmarsko obrt. Pripeljal se je v svojem avtomobilu po tridnevni vožnji skozi iowske planjave. Z njim je dospela tudi ga. soproga, a hčerka pa je dospela sem pred dbrimi tremi tedni. Jermanova družina namerava zdaj za stalno ostati v naši naselbini.

Mladí Paul Gale, ki je najmlajši izmed onih sedem mlečnozobnih banditov, o katerih smo že svoječasno poročali, je bil pred sodiščem spoznan krivim in obsojen v kaznilnico mladoletnih v St. Charles za dobo od enega do 14 let.

Rojak Martin Gorsich, slovenski grocerist na 1008 N. Broadway, je te dni kupil Sehringovo poslopje na 1134 N. Hickory St., kjer je bil svoječasno salun rojakov Fir, Petric in Težak. Cena se omenja \$7000.

V staro domovino so se te dni podali sledeči rojaki: Jos. Bizjak v Svibno ob Radečah pri Zidanem mostu; Jos. Vertačič v Gmanjco pri Beli Cerkvi. Med potjo se snideta z rojakoma Alois Poš in Frank Hudoklin iz Depue, Ill., ki istotako odputujeta v sta-

ro domovino istočasno z njima. Srečno pot in zdrav povratek! Poroka. V pondeljek sta bila poročena g. Anton Kočvar iz Marsaille, Ill., in Uršula Mihevc iz Rockdala. Bilo srečno.

Chicago, Ill. — V torek, dne 24. maja, je preminula dobro poznana in priljubljena ga. Frances Mladič, roj. Bučar, soproga g. Mohorja Mladič, ki je skoro po vsi Ameriki dobro poznana. Pokojnica je podlegla v 40. letu svoje mladosti za neko operacijo. Bolna je bila le en mesec dni. Poleg žalujočega soproga zapušta še osmero otrok. Iskreno sožalje sorodnikom, posebno pa g. Mladiču!

RAZNE VESTI.

Nov način špionaže. Angleška vlada je na skrivaj razpostavila po mnogih irskih cerkvah in dvorinah diktafone, ki registrirajo vse kar se govori. Rekorde potem preišče policija in aretirava vse osebe, ki so izrekle kako besedo proti vladi. — To je najnovejša policajdemokracija.

Ruske aritakratije — natakere. Posledica poloma Wranglove armade je neobičajno naraščanje gostiln v Carigradu. Po teh gostilnah so kot natakere nastavljenе razne ruske aritakratije in princeze, da se morejo preživljati. Znanimivo je, pisano vsikdar ime dotične grofice, kneginje ali princeze, ki streže. Najbolj zanimivo pa je, da buržujski gostje poljubljajo najprej roke tem aristokratijam, potem naroče jedila in pijače, napoljed pa dajejo napitnino. — Svet se pač vrtil! Zato pa v Jugoslaviji ne opravljajo takih del, ampak se počutijo izvrstno!

Wranglovci in zopet Wranglovci! Javljajo, da bo naša vlada sprejela novih 14 tisoč donskih in kubanskih kozakov — z otoka Lemnosa. Namestila jih bo v železniške polke in obmenje posadke. Toda to še ni vse. Naša vlada je pripravljena, da sprejme še več Rusov, toda pod pogojem, da se kaka velesila pobriga zanje. — Naša vlada si dela preveč sivih las, sovjetski vladi so ruski begunci zelo zelo na srcu — razumete?

Dve načelni obravnavi. Dne 17. t. m. se vrši na ljubljanski sodnjiji razprava proti g. Pesku, lastniku "Jugoslavije", katerega toži bivši urednik "Jugoslavije" g. Stano Kosovel, ki je bil odpuščen, ker ni hotel pri "neodvisnem" listu ukloniti se gosp. Peska nesesariskim kapricam. Zadeva je načelno nad vse zanimiva. Odločilo se bo namreč tudi sodnim potom velevažno uprašanje, če sme časnika delati samo za princip, za katerega je bil angažiran, ali pa da mora tlačariti še raznim ljubim lastnikovim željam na ljubo. Po Ljubljani govore, da se misli g. Pesek isti dan odpeljati v Prago, pa bodo najbrže sami zlobneži, ki si pri tem kaj zlobnega mislijo. — Pred tem slučajem se odloči drug slučaj: nacelo: če sme ume-

tniški kritik tudi legalno pisati prosto umetniško kritiko — "kulturna" afera g. opernega pevca Kovača, ki je g. Kogoja že v drugič brutalno napadel, ker ni zadržal o njem pisal, kakor si on želi. V umetniških krogih vlada za to zadevo veliko zanimanje.

Valutno tihotapstvo. Pri reviziji potnikov na mariborskem kolodvoru so zasačili dva tihotapca valut: neko Ljubljancanko, ki je imela pri sebi skritih 6000 dolarjev in nekega zagrebškega žida, ki je imel 9000 dolarjev. Denar jima je bil zaplenjen.

Nuga-Tone

Jezelo mnogo pomagal njegovemu svaku in rojaku, prav Mr. Stipčić. West Raleigh, W. Va.

"Z ozirom na dejstvo, da je Nuga-Tone pomagal mojemu nečakju in posluhu blagodejno mojemu svaku Galovici, sem povedal o njem tudi ostalim mojim rojakom in to so prepričali o dolžnem uspehu vaših tablet. Prišlo mi je 83 za 6 nadaljnjih stebelnic. Ljudje prihajajo k meni za NUGA-TONE kakor čudeže no med, ker ima vsak mapanje vanj. IVAN STIPČIČ. Nuga-Tone poživlja in pojačuje vse živčenske sile, čudodelno zdravlje je za slabe, neradne, hirovne moške in žene. Poživlja jetra in čreva, osvaja ledice, odvaja strupene zavrzke, odpomore plimom in napenjanju, slabemu izdihavanju in odpravlja bolno na jeziku. Povzroča nenavaden apetit, dobro prebavo, pomirjuje živce in osvobodilno spnjanje. Vsaka stebelnica Nuga-Tone vsebuje ZA EN MESEEC ZDROVLEJENJA. Cena \$1.00. Kapite stebelnico se danes. Dobite jo pri vsakem dobrem lekarju, jemljite ga 20 dni in če ne boste popolnoma zadovoljni z uspehom, vam bo lekar drage volje povrnil novce. Če ga nemorete dobiti pri vašem lekarju, nam pošljite \$1.00 in dobite z jamčeno zdravilnico za ves mesec. Pošljite prosto. NATIONAL LABORATORY 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

POŠTEN FANT išče sobo s hrano; želi od E. 55. do 71. ceste, kjer bi naj bil v bližini garaž za avtomobil. Naslov se dobi pri upravi tega lista. (133)

Proda se prav poceni GROCERJA IN MESNICA zaradi odhoda v stari kraj. Poizve se v uradu tega lista.

INTELENTNI moški in ženske ki imajo po Clevelandu mnogo znanec napravijo lahko precej denarja v kratkem času. Delo je stalno. Zglasijo naj se le osebe čedne zunanosti, ki so dobri v govorjenju in sicer pri Mr. A. M. Springer, 315 National City Bldg. (135)

Kadar se selite

se zanesljivo obrnite na našo tvrdko. Na razpolago imamo 5 tonov truck, kakor tudi manjše truck-e za vse prilike. TOČNOST IN VARNOST JAMČENA. Telefonirajte: Bell Rosedale 5300

John Ušeničnik 6303 Glass Ave.

Farme naprodaj. na zapadni strani, 15 milj iz Clevelanda. Farme so ob tlakovani cesti in od 5 do 10 akrov naprej. Pišite, da pridem po vas in vam jih razkažem.

Frank Hočvar DOCH RD. Olmstead Falls, O. Phone: Bell, Berea 96 ali pa se zglasite na 1180 E. 60th Str. Cleveland, O. x) M. W. S.

MALI OGLASI

Na stanovanje se sprejme enega ali dva otroka. Naslov pove uprava tega lista.

Dva mlada, inteligentna, vesela ter zabaveželjna pečarja si želita vsled silnega dolgočasia v svrhu poznejših intimnejših medsebojnih odnošajev, živahne korespondence z dvema brhkimi, porednimi mladenkami. Dopisi pod "Kranje" in "Štajer" na upravo tega lista.

HIŠE IN ZEMLJIŠKA NAPRODAJ. Tri hiše in šest lotov na prodaj. Ena hiša ima 7 sob, druga 4, tretja pa 9 sob. Hiše so moderno izdelane. Vse imajo velike kleti in električno razsvetljava. Nahajajo se na lepem prostoru blizu St. Claira na Ivan Ave. Poizve se pri MIKE MARINCIC, 22900 Ivan Ave. Noble, Ohio. (132)

DOBER KUP. Moderna hiša za 2 družini, na 148. cesti blizu St. Clair Ave. Vsako stanovanje 5 sob in kopalnice. Hiša kake tri leta stara. Se mora prodati v teki 10 dni. Cena \$8.750. Pogoji \$1000 takoj in ostalo po \$50 na mesec. Pokličite Ontario 15 ali pa se zglasite v sobi št. 246 Engineers Bldg. S133

Hiša z 6 sobami; moderno izdelana, luč, plin in drugo. Prodati se mora nemudoma. Cena \$5.500.00. Takoj se plača \$1.500, ostalo na lahke na obroke na 6 odstotne obresti. Zglasite se pri lastniku Carl G. Schobrone, 589 E. 171 St.

ODDAJO SE DVE SOBI za fante brez hrane. Vpraša se na 1143 E. 63. St. (133)

Posebno za ta teden!

Starišem naznanjamo, da bomo imeli za ta teden znižane cene na venci in pajčolanih za otroke, ki prejmejo prvo obhajilo. Vse one, ki pri nas kupijo jim naredimo brezplačno pajčolan. Na dan obhajila pa bomo v naših prostorih opravili ter spleтали lase onim dekletom, ki prejmejo prvo obhajilo.

GRDINA'S SHOPPE 6111 ST. CLAIR AVE. Tonica Grdina Ana Jakšič Tel. Princ. 1835

R. M. S. P. UDOBNA POT NEW YORK-HAMBURG ORDUNA. 18. junija, 30. julija ORBITA. 2. julija, 13. avgusta OROPEŠA 16. julija, 27. avgusta Izredne udobnosti za potnike 3. razreda. THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. 26 Broadway New York

KAMDEN KOFFEE KAMDEN KAVA je najboljša kava, najboljše kvalitete: Prodaja se v kartonskih zavojih po en funt, po vseh najboljših grocerijah. THE KAMDEN CO. PEČEMO IN POKAMO V CLEVELANDU. O.

Novi ceniki! Ravnokar smo dobili nove cenike farm v katerem dobitte slike poslopij in raznih poljskih pridelkov. Ceniki so pisani v angleškem jeziku. Kdor ga hoče imeti, naj pride ponj. JOHN USLICH Farm Agency. 6313 ST. CLAIR AVE. Cleveland, O. (x)

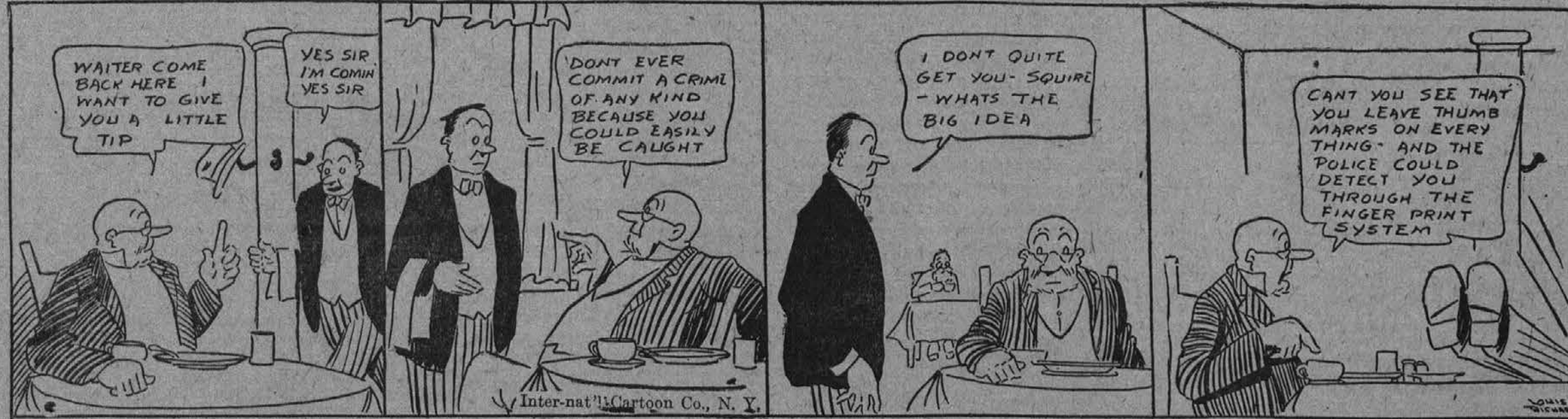
NAZNANILO. Vsem cenjenim rojakom naznanjam da paprovljam čevlje kar najboljše mogoče. Vse moje delo vam jamčim da bo trpežno. Postržem vam hitro in dobro po nizkih cenah. V zalogi imam mnogo usnja, podplavov in robarja in sploh vse kar potrebujete pri čevljariji. Odprto imam do 7. ure zvečer. Se priporočam ANTON ROŽAR 6012 St. Clair Ave.

Vas bolijo zobje? Slabi zobje povzročijo glavobol, želodčne neredne, bolečine okrog oči in tudi revmatizem. Torrej ako hočete biti pri dobrem zdravju, jih ne zanemarite. Prav lahko se jih popravi brez vsakih bolečin. Popravite jih sedaj in si prihranite čas in denar. Točna in dobra postrežba. Vsakemu spopolnim delo v parih tednih. Govori se slovensko. Dr. E. S. SNYDER ZOBOZDRAVNIK vogal E. 64. St. in St. Clair Ave. Uradne ure od 9 do 12; od 1 do 5; zvečer od 6 do 8.

American Line Direktna postrežba —iz— New Yorka v Hamburg Velike moderne Twin Screw ladje MINNEKAHDA (nova) samo tretji razred 21. MAJA Mongolija 16. junija Minnekahda 30. junija Manchuria 14. julija RED STAR LINE NEW YORK-HAMBURG DANZIG—LIBAU Gothland 18. junija Samland 16. julija Samo 3. razred. Zglasite se v družbinem uradu 9 Broadway New York ali pri lokalnih zastopnikih.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOST"

SQUIRE EDGE GATE—The Waiter Who Made His Mark—Receives a Tip!

"Pridite semkaj, imam vam nekaj povedati." "Ze grem, gospod, ze grem."

"Jaz vam ne bi priporočal, da kdaj izvršite kak zločin, ker bi se vas takoj ujelo." "Kaj pa mislite?"

"Jaz vas ne razumem, gospod sodnik."

"Ali ne vidite, da pustite na vsaki stvari odtise svojih prstov, in da bi vas policija takoj zasledila!"

BY-LOUIS RICHARD